

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1958-1959.

13 JANUARI 1959.

Wetsontwerp betreffende de uitvoering van bouwwerken.

AMENDEMENTEN VOORGESTELD
DOOR DE HH. R. HOUBEN EN CUSTERS.

EERSTE ARTIKEL.

1^o Het eerste lid van dit artikel te vervangen door wat volgt :

« Deze wet is van toepassing op de hierna opgesomde werken : »

2^o In de opsomming het 3^o en het 19^o te doen vervallen en de verdere nummering dienovereenkomstig aan te passen.

3^o Het nummer 23^o te vervangen door wat volgt :

« 23^o het plaatsen van alle houten voorwerpen welke door vasthechting onroerend goed worden, mede de fabricage van deze voorwerpen met het oog op het plaatsen. »

Verantwoording.

1^o De eerste wijziging betreft alleen de vorm. Vermits de voorschriften voorkomen onder de verdere artikels en de eerste alinea slechts tot doel heeft het toepassingsgebied te bepalen blijkt de voorgestelde tekst beter aangepast.

2^o De volgende wijzigingen betreffen de grond.

In de Memorie van Toelichting werd het doel van het wetsontwerp omschreven als volgt : « Het wetsontwerp... heeft tot doel in de bouwnijverheid een einde te maken aan een praktijk gemeenlijk aangeduid met de term « sluikwerk »... »

« De uitdrukking « sluikwerk » wordt toegepast op de beroepsbedrijvigheden welke door personen of groepen van personen uitgevoerd of opgedragen worden buiten de algemeen aangenomen of wettelijk bepaalde voorwaarden voor de normale uitoefening van een beroep en welke het algemeen belang schaden.

R. A 5500.

Zie :

Gedr. St. van de Senaat :

215 (Zitting 1957-1958) : Ontwerp overgezonden door de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

358 (Zitting 1957-1958) : Verslag.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1958-1959.

13 JANVIER 1959.

Projet de loi concernant l'exécution des travaux de construction.

AMENDEMENTS PROPOSÉS
PAR MM. R. HOUBEN EN CUSTERS.

ARTICLE PREMIER.

1^o Remplacer le premier alinéa de cet article par ce qui suit :

« Tombent sous l'application de la présente loi, les travaux énumérés ci-après : ».

2^o Supprimer le 3^o et le 19^o de l'énumération et modifier en conséquence la numérotation des points suivants »

3^o Remplacer le 23^o par ce qui suit :

« le placement de même que la fabrication en vue du placement de tous objets en bois, devenant immeubles par fixation.

Justification.

1^o La première modification est de pure forme. Etant donné que les conditions sont précisées dans les articles qui suivent et que l'alinéa premier n'a pour but que de déterminer le champ d'application de la loi, le texte proposé semble plus adéquat.

2^o Les autres modifications concernent le fond.

L'Exposé des motifs définit comme suit le but du projet de loi : « Le projet de loi a pour but de mettre fin, dans l'industrie de la construction, à la pratique communément désignée sous le terme de « travail noir »... »

« L'expression « travail noir » s'applique aux activités professionnelles exécutées ou commandées par des personnes ou des groupes de personnes, en dehors des conditions généralement admises ou légalement définies pour l'exercice normal d'une profession et au détriment de l'intérêt général.

R. A 5500.

Voir :

Documents du Sénat :

215 (Session 1957-1958) : Projet transmis par la Chambre des Représentants.

358 (Session 1957-1958) : Rapport.

» In de bouwnijverheid, waarin het sluikwerk zich bijzonder uitgebreid heeft, wordt dat werk uitgevoerd door individuele arbeiders die werken voor rekening van derden, hetzij bij gelegenheid, hetzij gewoonlijk, of door groepen van arbeiders die werken voor rekening van één onder hen of voor rekening van derden. »

Het toepassingsgebied der voorschriften moet bijgevolg worden omschreven uitgaand van het nagestreefte doel en de praktische vereisten en niet overeenkomstig de bevoegdheid van een bepaald paritair comité. (Er is trouwens reeds een uitzondering.)

Welnu, men kan moeilijk aannemen dat sluikwerk voorkomt bij het aanleggen of onderhouden van wegen, vliegveldbanen en spoorwegen. Bovendien is blijkbaar een soepele regeling der arbeidsvoorwaarden noodzakelijk voor de uitvoering van dergelijke werken.

3^o Onder het nummer 23^o is de uitdrukking « bestemd om onroerend goed te worden » te breed en, in het hier beschouwde geval, onduidelijk. Deze tekst komt trouwens niet overeen met de Franse (destiné à devenir immeubles par *destination*) welke een andere draagwijdte heeft en blijkbaar ook niet past.

ART. 2.

De tekst der drie eerste leden van dit artikel te vervangen door wat volgt :

« Op voorstel of na advies van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven, van het Nationaal Paritair Comité van het Bouwbedrijf en van de Bedrijfsraad van het Bouwbedrijf kan de Koning de in het eerste artikel voorkomende lijst aanvullen of sommige erin vermelde werken schrappen.

» Het besluit wordt met redenen omkleed wanneer het afwijkt van de voestellen of adviezen. »

Verantwoording.

1^o Het toepassingsgebied, van de wet moet worden bepaald op grond van het nagestreefte doel en niet op grond van de bevoegdheid van een paritair comité.

2^o Het is wenselijk dat de genoemde organismen zelf het initiatief kunnen nemen door een voorstel.

3^o Er is niet noodzakelijk een besluit, wanneer de Koning « niet ingaat op een advies » en men kan geen besluit vergen om een advies te verwerpen.

ART. 3.

1^o Het 1^o van dit artikel aan te vullen met wat volgt :

« Hetzelfde geldt voor de medewerking van andere personen wanneer die wordt verleend om niet, hetzij uit onderling dienstbetoon bij het bouwen, het verbeteren of het onderhoud van de eigen woning, hetzij uit sociaal dienstbetoon. »

2^o Het laatste lid van dit artikel te vervangen door wat volgt :

« Het bewijs dat is voldaan aan de verplichtingen bedoeld onder de vorige alinea zal worden verstrekt door middel van de documenten voorgeschreven om de naleving van de sociale wetten en reglementen te waarborgen. »

» Dans l'industrie de la construction, où le travail noir s'est développé particulièrement, ce travail est pratiqué par des travailleurs individuels, travaillant pour le compte de tiers soit occasionnellement, soit habituellement, ou par des groupes de travailleurs, travaillant pour le compte de l'un d'entre eux ou pour le compte de tiers. »

Le champ d'application de la loi doit donc se définir en fonction du but poursuivi et des nécessités pratiques, sans se référer à la compétence d'une Commission paritaire déterminée. (D'ailleurs, une exception est déjà prévue.)

En effet, on conçoit difficilement que le travail noir soit possible à l'occasion de l'installation ou de l'entretien de routes, pistes d'aviation et voies ferrées. Une réglementation souple des conditions de travail s'avère indispensable pour l'exécution de ces travaux.

3^o Au point 23^o, l'expression « bestemd om onroerend goed te worden » nous semble trop large et, en l'occurrence, obscure. Elle ne correspond d'ailleurs pas au texte français (destinés à devenir immeubles par *destination*), qui a une portée différente et qui lui non plus ne paraît pas adéquat.

ART. 2.

Remplacer le texte des trois premiers alinéas de cet article par ce qui suit :

« Sur proposition ou après avis du Conseil Central de l'Economie, de la Commission Paritaire Nationale de l'Industrie de la Construction et du Conseil Professionnel de la Construction, le Roi peut compléter la liste figurant à l'article premier ou en retrancher certains travaux qui y sont mentionnés.

» L'arrêté sera motivé dans le cas où il s'écarte des propositions ou avis. »

Justification.

1^o Le champ d'application de la loi doit être fixé en considération du but poursuivi et non pas en fonction de la compétence d'une Commission paritaire.

2^o Il serait souhaitable que les organismes en question puissent prendre eux-mêmes l'initiative en faisant une proposition.

3^o Il n'y a pas nécessairement un arrêté lorsque le Roi « ne suit pas un avis » et on ne peut exiger qu'un arrêté soit pris pour rejeter un avis.

ART. 3.

1^o Compléter le 1^o de cet article par ce qui suit :

« Il en est de même de la collaboration d'autres personnes, lorsqu'elle est accordée gratuitement, soit dans un but d'aide mutuelle en vue de la construction, de l'amélioration ou de l'entretien d'une maison, soit dans un but d'entraide sociale. »

2^o Remplacer le dernier alinéa de cet article par ce qui suit :

« La preuve qu'il a été satisfait aux obligations visées à l'alinéa précédent, sera faite au moyen des documents prescrits pour garantir l'observation des lois et règlements en matière sociale. »

Verantwoording.

1^o De verantwoording blijkt uit de tekst zelf.

2^o De zelfstandige arbeider moet kunnen bewijzen dat hij de op hem toepasselijke wetgeving nakomt niet alleen wanneer hij « de bij deze wet bepaalde regelen niet naleeft » maar ook wanneer hij die wel naleeft. Integendeel kan niet worden geveerd dat hij andere dan de voorgeschreven bewijsstukken zou behouden en in geen geval dat hij zou bewijzen zich aan geen inbreuken te hebben schuldig gemaakt.

ART. 4.

1^o Onder het 2^o van dit artikel de woorden « bij toepassing van een collectieve overeenkomst » te vervangen door « bij een bij koninklijk besluit bekrachtigde beslissing van het paritair comité. »

2^o Onder het 4^o van dit artikel de woorden « op een feestdag of een dag ter vervanging » te vervangen door « op een feestdag of een bij koninklijk besluit bepaalde dag ter vervanging van die feestdag ».

Verantwoording.

1^o Voor zoverre geacht wordt dat deze beschikking moet behouden blijven kan alleen worden verwezen naar een koninklijk besluit en niet naar een collectieve overeenkomst, waardoor derden niet gehouden zijn en die niet in het *Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

2^o Om dezelfde reden dient onder het 4^o verwezen naar de vervangingsdag die bij koninklijk besluit werd bepaald.

ART. 6.

Voor zover een bepaling als die van artikel 6 moet worden gehandhaafd, de tekst te vervangen als volgt :

« Onverminderd het bepaalde in artikel 3, worden degenen die bij de in artikel 1 opgesomde werken zijn tewerkgesteld zonder als aannemer van dergelijke werken in het handels- of het ambachtsregister te zijn ingeschreven en zonder zich als zodanig aan het publiek voor te stellen door een uithangbord, publiciteit of anderszins, vermoed verbonden te zijn door een arbeidsovereenkomst en bezoldigd te worden volgens de schalen die verbindend verklaard zijn bij koninklijk besluit of overeenkomen met de gebruiken van het beroep en de streek.

« Het bewijs van het tegendeel kan met alle rechtsmiddelen worden geleverd. »

Verantwoording.

Men kan de bouwheer niet verplichten het feit van de inschrijving en de aard ervan na te gaan. Anderzijds kunnen, om de hiervoren genoemde redenen, ook de collectieve arbeidsovereenkomsten niet tegen derden worden aangevoerd.

Er dient dus te worden bepaald dat het vermoeden met alle rechtsmiddelen kan worden bestreden.

Justification.

1^o Le texte se justifie par lui même.

2^o Il incombe au travailleur indépendant d'apporter la preuve qu'il respecte la législation qui lui est applicable, non seulement lorsqu'il « n'observe pas les règles fixées par la présente loi », mais aussi lorsqu'il les observe. Par contre on ne peut l'obliger à conserver d'autres pièces justificatives que celles qui sont prescrites et, en aucun cas, à prouver qu'il ne s'est pas rendu coupable d'infractions.

ART. 4.

1^o Au 2^o de cet article, remplacer les mots « par application d'une convention collective » par les mots « par une décision de la Commission paritaire, confirmée par arrêté royal. »

2^o Au 4^o de cet article, remplacer les mots « un jour férié ou un jour de remplacement » par les mots « un jour férié ou un jour de remplacement fixé par arrêté royal ».

Justification.

1^o Pour autant que l'on considère que cette disposition doit être maintenue, on ne peut s'en référer qu'à un arrêté royal et non pas à une convention collective, qui n'oblige pas les tiers et qui n'est pas publiée au *Moniteur*.

2^o Pour la même raison, il faut, au 4^o, préciser qu'il s'agit d'un jour de remplacement fixé par arrêté royal.

ART. 6.

Pour autant que le principe énoncé à l'article 6 doive être maintenu, remplacer le texte de cette disposition par ce qui suit :

« Sans préjudice des dispositions de l'article 3, les personnes occupées à des travaux énumérés à l'article premier sans être immatriculées au registre de commerce ou au registre de l'artisanat au titre d'entrepreneur de tels travaux et sans se présenter comme tel au public par enseigne, publicité ou autrement sont présumées engagées dans les liens d'un contrat de louage de services et rémunérées suivant les barèmes rendus obligatoires par arrêté royal ou conforme aux usages de la profession et de la région.

« La preuve contraire peut être fournie par toute voie de droit. »

Justification.

On ne peut imposer au maître de l'ouvrage l'obligation de contrôler le fait et la nature de l'immatriculation. D'autre part, on ne peut, pour les raisons déjà indiquées, invoquer les conventions collectives à l'égard de tiers.

Il convient aussi de préciser que la présomption peut être combattue par toute voie de droit.

ART. 10.

Her derde lid van dit artikel te doen vervallen.

Verantwoording.

Aangezien de wet krachtens artikel 3 niet toepasselijk is op een alleen werkend aannemer, kan de bouwheer niet worden gestraft omdat hij hem « werken heeft laten uitvoeren buiten de voorwaarden, in de wet gesteld ».

R. HOUBEN.

J. CUSTERS.

ART. 10.

Supprimer le troisième alinéa de cet article.

Justification.

La loi n'étant pas applicable à l'entrepreneur travaillant seul en vertu de l'article 3, le maître de l'ouvrage ne peut être puni pour « lui avoir laissé effectuer des travaux en dehors des conditions fixées par la loi. »